

ВИЕНСКА КОНВЕНЦИЯ **за правото на договорите**

**Ратифицирана с Указ № 503 на Държавния съвет от 12.02.1987 г. - ДВ, бр. 14 от 1987 г.
Издадена от Министерство на външните работи, обн., ДВ, бр. 87 от 10.11.1987 г., в сила
за България от 21.05.1987 г.**

Държавите - страни по тази конвенция,

отчитайки извънредно важната роля на договорите в историята на международните отношения,

признавайки все повече нарастващото значение на договорите като източник на международното право и като средство за развитие на мирното сътрудничество между нациите независимо от различията в техния държавен и обществен строй,

отбелязвайки, че принципите на свободното съгласие и добросъвестността и принципът *pacta sunt servanda* са всеобщо признати,

потвърждавайки, че споровете по договорите, както и други международни спорове трябва да се решават само с мирни средства, в съответствие с принципите на справедливостта и на международното право,

напомняйки за решимостта на народите на Обединените нации да създадат условия, при които могат да се съблюдают справедливостта и зачитането на задълженията, произтичащи от договорите,

вземайки под внимание принципите на международното право, залегнали в Устава на Организацията на обединените нации, като принципите на равноправието и самоопределението на народите, на суверенното равенство и независимостта на всички държави, на ненамеса във вътрешните работи на държавите, на забраната на заплаха със сила или на употреба на сила и на всеобщото зачитане и спазване на основните права и свободи на човека за всички,

убедени, че кодификацията и прогресивното развитие на правото на договорите, постигнати с тази конвенция, ще съдействат за постигане на посочените цели в устава на Организацията на обединените нации, а именно поддържането на международния мир и сигурност, развитието на приятелските отношения между народите и осъществяването на взаимното им сътрудничество,

потвърждавайки, че нормите на международното обичайно право, както и преди, ще уреждат въпросите, които не са решени в разпоредбите на тази конвенция,

се споразумяха за следното:

ЧАСТ I

УВОД

Член 1

Обсег на действие на тази конвенция

Тази конвенция се прилага към договорите между държави.

Член 2

Употреба на термините

1. За целите на тази конвенция:

a) "договор" означава международно споразумение, сключено между държави в писмена форма и регулирано от международното право, независимо дали споразумението се съдържа в един документ, в два или няколко свързани помежду си документа, а също така независимо от конкретното му наименование;

b) "ратификация", "приемане", "утвърждаване" и "присъединяване" означават според случая названия по този начин международен акт, посредством който държавата изразява в международен план своето съгласие да бъде обвързана с договор;

c) "пълномощно" означава документ, изхождащ от компетентния орган на държавата, с който едно или няколко лица се определят да представляват тази държава за водене на преговори, приемане на текста на договор или установяване на неговата автентичност, за изразяване съгласието на тази държава да бъде обвързана с договор или за извършване на всяко друго действие, отнасящо се до договора;

d) "резерва" означава едностранно изявление независимо от формата на изразяване или наименованието, направено от държава при подписване, ратификация, приемане, утвърждаване на договор или присъединяване към него, с което тя иска да изключи или промени правното действие на определени разпоредби на договора при тяхното прилагане по отношение на тази държава;

e) "участваща в преговорите държава" означава държава, която е взела участие в съставянето и приемането на текста на договора;

f) "договаряща държава" означава държава, която се е съгласила да бъде обвързана с договора, независимо дали договорът е влязъл в сила или не;

g) "страна" означава държава, която се е съгласила да бъде обвързана с договора и по отношение на която договорът е в сила;

h) "трета държава" означава държава, която не е страна по договора;

i) "международна организация" означава междуправителствена организация.

2. Разпоредбите на точка 1 относно употребата на термините в тази конвенция не засягат употребата или значението на тези термини във вътрешното право на всяка

държава.

Член 3

Международни споразумения извън обсега на действие на тази конвенция

Фактът, че тази конвенция не се прилага нито по отношение на международни споразумения, сключени между държави и други субекти на международното право или между такива други субекти на международното право, нито по отношение на международни споразумения, които не са сключени в писмена форма, не засяга:

а) правната сила на такива споразумения;

б) прилагането към тях на нормите, съдържащи се в тази конвенция, под чието действие те биха попаднали по силата на международното право независимо от тази конвенция;

в) прилагането на тази конвенция към отношенията между държави, уредени от международни споразумения, по които страни са също и други субекти на международното право.

Член 4

Тази конвенция няма обратна сила

Без да накърнява прилагането на всякакви норми, съдържащи се в тази конвенция, под чието действие договорите биха попаднали по силата на международното право независимо от конвенцията, тя се прилага само към договорите, сключени от държавите след нейното влизане в сила по отношение на тези държави.

Член 5

Договори, учредяващи международни организации, и договори, приети в

рамките на международна организация

Тази конвенция се прилага по отношение на всеки договор, който е учредителен акт на международна организация и към всеки договор, приет в рамките на международна организация, без да накърнява съответните правила на организацията.

ЧАСТ II

СКЛЮЧВАНЕ И ВЛИЗАНЕ В СИЛА НА ДОГОВОРИТЕ

Раздел I

Сключване на договорите

Член 6

Правоспособност на държавите да сключват договори

Всяка държава има правоспособност да сключва договори.

Член 7

Пълномощни

1. Лицето се счита, че представлява държавата за приемане на текста на договора или за установяване на неговата автентичност или за изразяване на съгласието на държавата да бъде обвързана с договор:

а) ако представи съответно пълномощно или

б) ако от практиката на съответните държави или от други обстоятелства следва, че те са имали намерение да считат това лице като представляващо държавата за тези цели и да не изискват представянето на пълномощно.

2. Следните лица, по силата на техните функции и без да е необходимо да представят пълномощно, се считат за представляващи своята държава:

а) държавните глави, ръководителите на правителствата и министрите на външните работи - за осъществяване на всички действия във връзка със сключването на договор;

б) шефовете на дипломатически представителства - за приемане на текста на договор между акредитиращата държава и държавата, в която те са акредитирани;

в) представителите, упълномощени от своите държави да ги представляват на международна конференция или в международна организация или в някой от нейните органи - за приемане на текста на договор на такава конференция, в такава организация или в такъв орган.

Член 8

Последващо потвърждаване на действие, извършено без упълномощаване

Действие във връзка със сключването на договор, извършено от лице, което не може да се смята за упълномощено в съответствие с чл. 7 да представлява държавата за тази цел, няма правна сила освен в случаите на последващо потвърждаване от тази държава.

Член 9

Приемане на текста

1. Текстът на договор се приема със съгласието на всички държави, участващи в неговото съставяне, с изключение на случаите, предвидени в точка 2.

2. Текстът на договор се приема на международна конференция с мнозинство от две трети от държавите, присъстващи и участващи в гласуването, освен ако със същото мнозинство гласове тези държави не са решили да приложат друго правило.

Член 10

Автентичност на текста

Текстът на договор се счита за автентичен и окончателен:

а) при спазване на процедурата, предвидена в този текст или съгласувана между държавите, участващи в неговото съставяне, или

б) при отсъствие на такава процедура - чрез подписване, подписване ad referendum или парафиране от представителите на тези държави на текста на договора или на заключителния акт на конференцията, съдържащ този текст.

Член 11

Начини на изразяване на съгласие за обвързване с договор

Съгласието на държавата да се обвърже с договор може да бъде изразено чрез подписване, размяна на документи, съставляващи договор, ратификация, приемане, утвърждаване, присъединяване или по всеки друг начин, за който е договорено.

Член 12

Съгласие за обвързване с договор, изразено чрез подписване

1. Съгласието на държавата да се обвърже с договор се изразява чрез подписване на договора от представителя на държавата, когато:

а) договърът предвижда, че подписването ще има такава сила;

б) по друг начин е установено, че участващите в преговорите държави са се споразумели за подписването да има такава сила или

в) намерението на държавата да придаде на подписването такава сила произтича от пълномощното на нейния представител или е било изразено по време на преговорите.

2. За целите на точка 1:

а) парафирането на текста означава подписване на договора, ако е установено, че участващите в преговорите държави са се договорили за това;

б) подписването на договора ad referendum от представител на държавата, ако то се потвърди от тази държава, представлява окончателно подписване на договора.

Член 13

Съгласие за обвързване с договор, изразено чрез размяна на

документи, съставляващи договор

Съгласието на държавите да бъдат обвързани с договор, състоящ се от документи, които те разменят, се изразява чрез тази размяна, когато:

- a) тези документи предвиждат, че тяхната размяна ще има такава сила или
- b) по друг начин е установено, че тези държави са се споразумели размяната на документите да има такава сила.

Член 14

Съгласие за обвързване с договор, изразено чрез ратификация, приемане или утвърждаване

1. Съгласието на държавата да бъде обвързана с договор се изразява чрез ратификация, когато:

- a) договърът предвижда, че такова съгласие се изразява чрез ратификация;
- b) по друг начин е установено, че участващите в преговорите държави са се споразумели за необходимостта от ратификация;
- c) представителят на държавата е подписал договора при условие за ратификация или
- d) намерението на държавата да подпише договора при условие за ратификация произтича от пълномощното на нейния представител или е било изразено по време на преговорите.

2. Съгласието на държавата да се обвърже с договор се изразява чрез приемане или утвърждаване при условия, подобни на онези, които се прилагат по отношение на ратификацията.

Член 15

Съгласие за обвързване с договор, изразено чрез присъединяване

Съгласието на държавата да се обвърже с договор се изразява чрез присъединяване, когато:

- a) договърът предвижда, че такова съгласие може да бъде изразено от държавата чрез присъединяване;
- b) по друг начин е установено, че участващите в преговорите държави са се споразумели, че такова съгласие може да бъде изразено от държавата чрез присъединяване или
- c) всички участници по-късно са се споразумели, че такова съгласие може да бъде изразено от тази държава чрез присъединяване.

Член 16

Размяна или депозиране на документи за ратификация,

за приемане, утвърждаване или присъединяване

Ако договорът не предвижда друго, документите за ратификация, за приемане, утвърждаване или присъединяване установяват съгласието на държавата да се обвърже с договора от момента на:

- a) размяната им между договарящите държави;
- b) депозирането при депозитаря или
- c) нотифицирането им на договарящите държави или на депозитаря, ако са се договорили за това.

Член 17

Съгласие за обвързване с част от договор и избор между различни разпоредби

1. Без накърняване на чл. 19 - 23 съгласието на държава да се обвърже с част от договор има сила само ако това се допуска от договора или ако с това са съгласни другите договарящи държави.

2. Съгласието на държавата да се обвърже с договор, който допуска избор между различни разпоредби, има сила само ако ясно са посочени разпоредбите, към които се отнася съгласието.

Член 18

Задължение да не се лишава договорът от неговия обект и неговата цел преди влизането на договора в сила

Държавата е задължена да се въздържа от действия, които биха лишили договора от неговия обект и неговата цел, когато:

- a) тя е подписала договора или е разменила документите, съставляващи договора, при условие за ратификация, приемане или утвърждаване - докато тя не изрази ясно своето намерение да не става страна по този договор или
- b) тя е изразила съгласие да се обвърже с договора - през периода до влизането на договора в сила и при условие, че то не бъде прекомерно забавено.

Раздел II

Резерви

Член 19

Формулиране на резерви

Държавата може при подписването, ратификацията, приемането или утвърждаването на договор или присъединяването си към него да формулира резерва, освен когато:

а) дадена резерва се забранява от договора;

б) договърът предвижда, че може да се правят само определени резерви, към които не спада тази резерва или

с) в случаите, непопадащи под действието на букви "а" и "б", резервата е несъвместима с обекта и целите на договора.

Член 20

Приемане на резервите и възражения срещу тях

1. Резерва, която изрично се допуска от договора, не изисква последващо приемане от другите договарящи държави, освен ако договърът предвижда такова приемане.

2. Когато от ограничения брой на участвалите в преговорите държави и от обекта и целите на договора се вижда, че прилагането на договора в неговата цялост между всички страни по него е съществено условие за съгласието на всяка страна да бъде обвързана с договора, резервата изисква приемането ѝ от всички страни по договора.

3. В случай, когато договърът е учредителен акт на международна организация и ако в него не се предвижда друго, резервата изисква приемането ѝ от компетентния орган на тази организация.

4. В случаите, непопадащи под действието на предходните точки и ако договърът не предвижда друго:

а) приемането на резервата от друга договаряща държава прави държавата, формулирала резервата, страна по този договор по отношение на държавата, приела резервата, ако договърът е в сила или когато той влиза в сила за тези държави;

б) възражението на друга договаряща държава срещу резервата не пречи за влизането на договора в сила между държавата, възразяваща срещу резервата и държавата, формулирала резервата, освен ако възразяващата срещу резервата държава изрично заяви противоположно намерение;

с) актът, изразяващ съгласието на държава да се обвърже с договора и съдържащ резерва, получава сила, когато поне една от другите договарящи държави приеме тази резерва.

5. За целите на точки 2 и 4 и ако договърът не предвижда друго, резервата се смята за приета от държавата, ако тя не направи възражения срещу нея до края на дванайсетмесечния период, след като е била уведомена за такава резерва, или до датата, когато тя е изразила своето съгласие да се обвърже с договора в зависимост от това, коя от тези дати е по-късна.

Член 21

Правни последици на резервите и на възраженията срещу резервите

1. Резерва, действаща по отношение на друга страна в съответствие с чл. 19, 20 и 23:

а) променя за направилата резервата държава в нейните отношения с тази друга страна разпоредбите на договора, за които се отнася резервата, в границите на сферата на действието на резервата и

б) променя в еднаква степен посочените разпоредби за тази друга страна в нейните отношения с държавата, направила резервата.

2. Резервата не променя разпоредбите на договора за другите страни по договора в отношенията помежду им.

3. Когато държавата, възразяваща срещу резервата, не е възразила на влизането в сила на договора между държавата, направила резервата, разпоредбите, към които се отнася резервата, се прилагат между тези две държави в границите на сферата на действието на резервата.

Член 22

Оттегляне на резерви и на възражения срещу резерви

1. Ако договорът не предвижда друго, резервата може да бъде оттеглена по всяко време и за нейното оттегляне не се изисква съгласието на държавата, приела резервата.

2. Ако договорът не предвижда друго, възражението срещу резервата може да бъде оттеглено по всяко време.

3. Ако договорът не предвижда друго или не е било договорено по друг начин:

а) оттеглянето на резервата влиза в сила по отношение на друга договаряща държава само след получаване на съобщение за това от нея;

б) отменянето на възражение срещу резерва влиза в сила само след получаване на съобщение за това от държавата, формулирала резервата.

Член 23

Процедура по резервите

1. Резерва, изрично изразено приемане на резерва и възражение против резерва трябва да бъдат направени в писмена форма и съобщени на договарящите държави и на другите държави, имащи право да станат страни по договора.

2. Когато резервата е направена при подписване на договор, подлежащ на ратифициране, приемане или утвърждаване, тя трябва да бъде официално потвърдена от

държавата, направила резервата, при изразяване на нейното съгласие да се обвърже с договора. В този случай резервата се смята за направена в деня на нейното потвърждаване.

3. Изрично изразено съгласие с резерва или възражение срещу резерва, направено преди нейното потвърждаване, само по себе си не изисква потвърждаване.

4. Оттеглянето на резерва или на възражение срещу резерва трябва да се прави в писмена форма.

Раздел III

Влизане в сила и временно прилагане на договорите

Член 24

Влизане в сила

1. Договорът влиза в сила по реда и на датата, предвидени в самия договор или съгласувани между участващите в преговорите държави.

2. При липса на такава разпоредба или споразумение договорът влиза в сила, когато бъде изразено съгласие за обвързване с договора от всички участващи в преговорите държави.

3. Когато съгласието на държавата да се обвърже с договор се изразява след влизането на договора в сила, за тази държава договорът влиза в сила на датата на изразяване на съгласието, освен ако той предвижда друго.

4. Разпоредбите на договор, регулиращи установяването на автентичността на текста, изразяването на съгласието на държавите да бъдат обвързани с договора, реда или датата на влизането на договора в сила, резервите, функциите на депозитаря и други въпроси, неизбежно възникващи преди влизането на договора в сила, се прилагат от момента на приемането на текста на договора.

Член 25

Временно прилагане

1. Договорът или част от договора се прилага временно преди влизането на договора в сила, ако:

а) това се предвижда от самия договор или

б) участващите в преговорите държави са се споразумели за това по някакъв друг начин.

2. Ако договорът не предвижда друго или участващите в преговорите държави са се споразумели за друго, временното прилагане на договора или на част от договора по отношение на дадена държава се прекратява, ако тази държава уведоми другите държави, между които договорът временно се прилага, за намерението си да не става страна по

договора.

ЧАСТ III

СЪБЛЮДАВАНЕ, ПРИЛАГАНЕ И ТЪЛКУВАНЕ НА ДОГОВОРИТЕ

Раздел I

Съблюдаване на договорите

Член 26

Pacta sunt servanda

Всеки действащ договор е задължителен за страните по него и трябва добросъвестно да се изпълнява от тях.

Член 27

Вътрешното право и зачитането на договорите

Страна по договор не може да се позовава на разпоредбите на своето вътрешно право като оправдание за неизпълняване на договора. Това правило не накърнява чл. 46.

Раздел II

Прилагане на договорите

Член 28

Договорите нямат обратна сила

Ако от договора не личи друго намерение или не е установено по друг начин, разпоредбите на договора не обвързват никоя страна по договора по отношение на действие или факт, станали преди датата на влизането на договора в сила за съответната страна, или по отношение на всяко положение, престанало да съществува до тази дата.

Член 29

Териториален обсег на договорите

Ако от договора не личи друго намерение или не е установено по друг начин, договарът е задължителен за всяка страна по отношение на цялата ѝ територия.

Член 30

Прилагане на последователно сключени договори,

отнасящи се към един и същ въпрос

1. При спазване на чл. 103 от Устава на Организацията на Обединените нации правата и задълженията на държавите - страни в последователно сключени договори, отнасящи се към един и същ въпрос, се определят в съответствие със следващите точки.

2. Когато договарът установява, че е подчинен на предидущ или последващ договор

или че той не трябва да се смята за несъвместим с такъв договор, предимство имат разпоредбите на този друг договор.

3. Когато всички страни в предишния договор са също страни в последващия договор. Но предишният договор не е прекратен и неговото действие не е спряно в съответствие с чл. 59, предишният договор се прилага само дотолкова, доколкото неговите разпоредби са съвместими с разпоредбите на последващия договор.

4. Когато не всички страни в последващия договор са страни в предишния договор:

а) в отношенията между държавите, страни по двата договора, се прилага същото правило, както е при точка 3;

б) в отношенията между държава, страна по двата договора, и държава, страна само по единия договор, договорът, по който и двете държави са страни, урежда техните взаимни права и задължения.

5. Точка 4 се прилага, без да се накърнява чл. 41, по отношение на всеки въпрос за прекратяване на договор или за спиране на неговото действие в съответствие с чл. 60 или по отношение на всеки въпрос за отговорността на държавата, която може да възникне в резултат на сключване или прилагане на договор, чиито разпоредби са несъвместими със задълженията на дадената държава по отношение на друга държава по друг договор.

Раздел III

Тълкуване на договорите

Член 31

Общо правило на тълкуването

1. Договорът трябва да се тълкува добросъвестно, в съответствие с обикновеното значение, което следва да се дава на термините на договора в техния контекст, а също така в духа на обекта и целите на договора.

2. За целите на тълкуването на договора контекстът обхваща освен текста, включително преамбюла и приложенията:

а) всяко споразумение, отнасящо се до договора, постигнато между всички страни във връзка със сключването на договора;

б) всеки документ, съставен от една или няколко страни, във връзка със сключването на договора и приет от другите страни като документ, отнасящ се към договора.

3. Наред с контекста се вземат под внимание:

а) всяко последващо споразумение между страните относно тълкуването на договора или прилагането на неговите разпоредби;

б) по-късната практика на прилагането на договора, която установява споразумението на страните относно неговото тълкуване;

в) всички съответни норми на международното право, прилагани в отношенията между страните.

4. Специално значение се придава на даден термин, ако е установено, че страните са имали такова намерение.

Член 32

Допълнителни средства за тълкуване

Възможно е прибегване към допълнителни средства за тълкуване, в това число към подготвителните материали и към обстоятелствата на сключване на договора, за да се потвърди значението, произтичащо от прилагането на чл. 31 , или да се определи значението, когато тълкуването в съответствие с чл. 31:

а) оставя значението двусмислено или неясно или

б) води до резултати, които са явно абсурдни или неразумни.

Член 33

Тълкуване на договори, автентичността на чийто текст е била установена на два или няколко езика

1. Когато автентичността на текста на договора е била установена на два или няколко езика, неговият текст на всеки език има еднаква сила освен ако договорът предвижда или страните по него са се споразумели, че в случай на противоречие между тези текстове предимство ще има определен текст.

2. Преводът на договора на друг език, различен от тези, на които е била установена автентичността на текста, се смята за автентичен само в случай, че това е предвидено в договора или страните по договора са се споразумели за това.

3. Предполага се, че термините на договора имат еднакво значение във всеки автентичен текст.

4. С изключение на случая, когато в съответствие с точка 1 предимство има един определен текст, ако сравняването на автентичните текстове разкрива различие в значението, което не се отстранява с прилагането на чл. 31 и 32 , приема се това значение, което с оглед на обекта и целите на договора най-добре съчетава тези текстове.

Раздел IV

Договорите и трети държави

Член 34

Общо правило, отнасящо се до трети държави

Договорът не създава задължения или права за трета държава без нейното съгласие за това.

Член 35

Договори, предвиждащи задължения за трети държави

Задължение за трета държава възниква от разпоредба на договор, ако страните по договора имат намерение да направят от тази разпоредба средство за създаване на задължение и ако третата държава изрично поеме това задължение в писмена форма.

Член 36

Договори, предвиждащи права за трети държави

1. Право за трета държава възниква от разпоредба на договор, ако страните по договора имат намерение посредством тази разпоредба да предоставят такова право на трета държава или на група държави, към която тя принадлежи, или на всички държави и ако третата държава се съгласява с това. Нейното съгласие ще се предполага дотогава, докогато липсва доказателство за противното, ако договорът не предвижда друго.

2. Държавата, ползваща се от правото по точка 1, е длъжна да зачита условията за ползване от това право, предвидени от договора или установени в съответствие с договора.

Член 37

Отменяне или изменение на задълженията или правата на трети държави

1. Когато е възникнало задължение за трета държава в съответствие с чл. 35, това задължение може да бъде отменено или изменено само със съгласието на страните по договора и на третата държава, освен ако бъде установено, че те са се споразумели за друго.

2. Когато за трета държава е възникнало право в съответствие с чл. 36, това право не може да бъде отменено или изменено от страните, ако бъде установено, че съгласно съществуващото намерение то не подлежи на отменяне или изменение без съгласието на тази трета държава.

Член 38

Норми, съдържащи се в договор, които стават задължителни за трети

държави в резултат на възникване на международен обичай

Членове 34 - 37 по никакъв начин не пречат на норма, съдържаща се в договор, да стане задължителна за трета държава като обичайна норма на международното право, признавана за такава.

ЧАСТ IV

ПОПРАВКИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРИТЕ

Член 39

Общо правило, отнасящо се до поправките към договорите

Договорът може да бъде изменен по споразумение между страните. Нормите, изложени в част II, се прилагат по отношение на такова споразумение, доколкото договорът не предвижда друго.

Член 40

Внасяне на поправки в многостранни договори

1. Ако договорът не предвижда друго внасянето на поправки в многостранен договор се регламентира от следващите точки.

2. Всяко предложение за внасяне на поправки в многостранен договор, които трябва да действат в отношенията между всички страни, трябва да бъде нотифицирано на всички договарящи държави, при което всяка от тях има право да участва във:

a) вземането на решения по това, какво следва да се направи по отношение на такова предложение;

b) преговорите и сключването на всякакво споразумение за внасяне на поправки в договора.

3. Всяка държава, имаща право да стане страна по договора, има също така право да стане страна по договора, в който са били внесени поправки.

4. Споразумението за внасяне на поправки не обвързва държавата, която вече е страна по договора, но която не е станала страна в споразумението за внасяне на поправките в договора; по отношение на такава държава се прилага точка 4, буква "b" на чл. 30 .

5. Държава, която става страна по договора след влизането в сила на споразумението за внасяне на поправките, ако тя не заяви за друго намерение:

a) се смята страна по договора, в който са били внесени поправки, и

b) се смята страна по договора, в който не са били внесени поправки, по отношение на всяка страна в договора, необвързана със споразумението за внасяне на поправки в договора.

Член 41

Споразумение за изменение на многостранни договори само в

отношенията между определени страни

1. Две или няколко страни в многостранен договор може да сключат споразумение за изменение на договора само в отношенията помежду им, ако:

a) възможността за такова изменение се предвижда от самия договор или

b) такова изменение не се забранява от договора и

i) не влияе върху ползването от другите страни на своите права по договора или върху изпълнението от тях на задълженията им и

ii) не засяга разпоредба, отклонение, от която е несъвместимо с ефективното осъществяване на обекта и целите на договора като цяло.

2. Ако в случай, попадащ под действието на точка 1, буква "а", в договора не се предвижда друго, посочените страни трябва да уведомят другите страни за намерението си да сключат споразумението и за изменението на договора, което се предвижда в това споразумение.

ЧАСТ V

НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТ, ПРЕКРАТЯВАНЕ И СПИРАНЕ НА ДЕЙСТВИЕТО НА ДОГОВОРИТЕ

Раздел I

Общи разпоредби

Член 42

Действителност и продължителност на действие на договорите

1. Действителността на договор или на съгласието на държава да бъде обвързана с договор, може да се оспорва единствено на основание прилагането на тази конвенция.

2. Прекратяването на договор, неговото денонсиране или излизането от него на една страна може да стане само в резултат на прилагане на разпоредбите на самия договор или на тази конвенция. Същото правило се прилага по отношение на спирането на действието на договора.

Член 43

Задължения, произтичащи от международното право,

независимо от договора

Недействителността, прекратяването или денонсирането на договор, излизането от него на една от страните или спирането на неговото действие в резултат на прилагането на тази конвенция или на разпоредбите на самия договор по никакъв начин не засяга задължението на държавата, произтичащо от този договор, което е в сила за нея в съответствие с международното право, независимо от договора.

Член 44

Делимост на разпоредби на договора

1. Предвиденото в договора или произтичащото от чл. 56 право на страната да денонсира договора, да излезе от него или да спре неговото действие може да бъде упражнено по отношение само на целия договор, освен ако договорът предвижда друго или страните по него са се договорили по друг начин.

2. Позоваване на признато от тази конвенция основание за недействителност на договора, за прекратяване на договора, за излизане от него или за спиране на неговото действие може да се прави само по отношение на целия договор освен в случаите, предвидени в следващите точки или в чл. 60 .

3. Ако това основание се отнася само за отделни разпоредби, позоваването може да стане само по отношение на тези разпоредби, когато:

a) тези разпоредби са отделими от останалата част на договора по отношение на тяхното прилагане;

b) от договора произтича или по друг начин е установено, че приемането на тези разпоредби не е представлявало съществено условие за съгласието на другата страна или на другите страни да се обвържат с договора като цяло и

c) по-нататъшното изпълнение на останалата част от договора не би било несправедливо.

4. В случаите, попадащи под действие на чл. 49 и 50 , държавата, която има право да се позовава на измама или подкуп, може да направи това или по отношение на целия договор, или в предвидените от точка 3 случаи по отношение само на отделни негови разпоредби.

5. В случаите, предвидени в чл. 51 , 52 и 53 , не се допуска делимост на разпоредбите на договора.

Член 45

Загубване правото на позоваване на основание за недействителност или

прекратяване на договор, за излизане от него или спиране на неговото

действие

Държавата няма право да се позовава на недействителността или прекратяването на договор, на излизането от него, спиране на действието му на основание чл. 46 - 50 или чл. 60 и 62 , ако след като ѝ е станало известно за фактите:

a) тя изрично се е съгласила, че договорът в зависимост от случая е действителен, запазва силата си и остава в действие или

b) от поведението ѝ трябва да се счита за мълчаливо съгласила се с това, че договорът

в зависимост от случая е действителен или запазва силата си, или остава в действие.

Раздел II

Недействителност на договорите

Член 46

Разпоредби на вътрешното право относно

компетентността да се сключват договори

1. Държавата няма право да се позовава на обстоятелството, че нейното съгласие да се обвърже с договор е било изразено в нарушение на една или друга разпоредба на нейното вътрешно право относно компетентността да сключва договори като основание за недействителност на съгласието ѝ освен в случаите, когато нарушението е явно и засяга норма на нейното вътрешно право от особено важно значение.

2. Нарушението е явно, ако то бъде обективно очевидно за всяка държава, действаща по този въпрос добросъвестно и в съответствие с установената практика.

Член 47

Специални ограничения на правомощието за изразяване

съгласието на държавата

Ако правомощието на представителя да изрази съгласието на държавата за обвързване с конкретен договор е предмет на специално ограничение, не може да стане позоваване на неспазване от страна на представителя на това ограничение като основание за недействителност на изразеното от него съгласие освен в случаите, когато другите участващи в преговорите държави са били уведомени за ограничението преди изразяването на такова съгласие от представителя.

Член 48

Грешка

1. Държавата има право да се позовава на грешка в договор като основание за недействителност на нейното съгласие да се обвърже с този договор, ако грешката се отнася до факт или ситуация, които според предположението на тази държава са съществували при сключването на договора и са представлявали съществено условие за нейното съгласие да се обвърже с договора.

2. Точка 1 не се прилага, ако споменатата държава с поведението си е спомогнала за възникването на тази грешка или обстоятелствата са били такива, че тази държава е трябвало да обърне внимание върху възможната грешка.

3. Грешка, отнасяща се само до редакцията на текста на договор, не влияе върху действителността му; в този случай се прилага чл. 79 .

Член 49

Измама

Ако държавата е подведена да сключи договор под влияние на измамно поведение на друга, участваща в преговорите държава, тя може да се позовава на измамата като основание за недействителност на своето съгласие да се обвърже с договора.

Член 50

Подкуп на представител на държава

Ако съгласието на държавата да се обвърже с договор е било изразено в резултат на пряк или косвен подкуп на нейния представител от друга, участвала в преговорите държава, първата държава има право да се позовава на този подкуп като основание за недействителност на нейното съгласие да се обвърже с договора.

Член 51

Принуда по отношение на представител на държава

Съгласието на държава да се обвърже с договор, изразено в резултат на принуда, оказана по отношение на нейния представител с действия или заплахи, насочени срещу него, няма никакви правни последици.

Член 52

Принуждаване на държава със заплаха от сила или употреба на сила

Договорът е нищожен, ако сключването му е в резултат на заплаха от сила или на употреба на сила в нарушаване на принципите на международното право, провъзгласени в Устава на Организацията на Обединените нации.

Член 53

Договори, противоречащи на императивна норма на общото,
международно право (JUS cogens)

Договорът е нищожен, ако в момента на сключването му той противоречи на императивна норма на общото международно право. За целите на тази конвенция императивна норма на общото международно право е норма, която изцяло се приема и признава от международната общност на държавите като норма, отклонението от която е недопустимо и която може да бъде изменена само с последваща норма на общото международно право от същия характер.

Раздел III

Прекратяване на договорите и спиране на тяхното действие

Член 54

Прекратяването на договор или излизане от него в съответствие с

разпоредбите на договора или със съгласие на страните

Прекратяване на договор или излизането от него на една страна може да стане:

a) в съответствие с разпоредбите на договора или

b) по всяко време със съгласие на всички страни след консултации с другите договарящи държави.

Член 55

Намаляване на броя на страните в многостранен договор под броя,

необходим за влизане на договора в сила

Многостранен договор не се прекратява единствено по причина на това, че броят на страните в него е по-малък от броя, необходим за влизането на договора в сила, освен ако договорът предвижда друго.

Член 56

Денонсиране на договор или излизане от договор, който не съдържа

разпоредби за неговото прекратяване, денонсиране или излизане от него

1. Договор, който не съдържа разпоредби за неговото прекратяване и който не предвижда денонсиране или излизане от него, не подлежи на денонсиране и излизане от него освен в случаите, когато:

a) е установено, че страните са имали намерение да допуснат възможност за денонсиране или излизане или

b) правото на денонсиране или излизане се подразбира от характера на договора.

2. Страната по договора уведомява поне дванадесет месеца предварително за своето намерение да денонсира договора или да излезе от него в съответствие с точка 1.

Член 57

Спиране на действието на договор в съответствие

с неговите разпоредби или със съгласие на страните

Спирането на действието на договора по отношение на всички страни или по отношение на отделна страна е възможно:

a) в съответствие с разпоредбите на договора или

b) по всяко време със съгласие на всички страни след консултации с останалите договарящи държави.

Член 58

Спиране на действието на многостранен договор по споразумение

само между някои страни

1. Две или няколко страни по многостранен договор могат да сключат споразумение за временно спиране на действието на разпоредбите на договора само между тях, ако:

a) възможността за такова спиране се предвижда от договора или

b) посоченото спиране не се забранява от договора и

i) не влияе върху ползването от другите страни на техните права, произтичащи от дадения договор, нито върху изпълнението на техните задължения;

ii) не е несъвместимо с обекта и целите на договора.

2. Освен ако в случай, попадащ под действието на буква "а" на точка 1, договарът не предвижда друго, посочените страни уведомяват другите страни за своето намерение да сключат споразумение и за тези разпоредби на договора, чието действие те имат намерение да спрат.

Член 59

Прекратяване на договор или спиране на неговото действие,

произтичащи от сключване на последващ договор

1. Договорът се смята за прекратен, ако всичките страни по него сключат последващ договор по същия въпрос и:

a) от последващия договор произтича или по друг начин е установено намерението на страните даденият въпрос да се урежда от този договор или

b) разпоредбите на последващия договор дотолкова са несъвместими с разпоредбите на предидущия договор, че е невъзможно двата договора едновременно да се прилагат.

2. Действието на предидущия договор се смята само за временно спряно, ако от последващия договор произтича или по друг начин е установено, че такова е било намерението на страните.

Член 60

Прекратяване на договора или спиране на действието му вследствие

неговото нарушаване

1. Същественото нарушение на двустранен договор от една от страните в него дава

право на другата страна да се позовава на нарушението като основание за прекратяване на договора и за спиране изцяло или частично на неговото действие.

2. Същественото нарушение на многостранен договор от една от страните по него дава право:

a) на другите страни с единодушно споразумение да спрат действието на договора изцяло или частично или да го прекратят:

i) било в отношенията между тях и държавата, нарушила договора;

ii) било в отношенията между всички страни;

b) на страна, особено пострадала в резултат на нарушението, да се позовава на това нарушение като основание за спиране действието на договора изцяло или частично в отношенията между нея и държавата, нарушила договора;

c) на всяка друга страна освен държавата, нарушила договора, да се позовава на това нарушение като основание за спиране на действието на договора изцяло или частично по отношение на себе си, ако договорът има такъв характер, че същественото нарушение на разпоредбите му от една от страните коренно променя положението на всяка страна по отношение на по-нататъшното изпълняване на нейните задължения, произтичащи от договора.

3. Същественото нарушение на договора за целите на този член се състои във:

a) такова отказване от договора, което не се допуска от тази конвенция или

b) нарушаване на разпоредба, която има съществено значение за осъществяване на обекта или целта на договора.

4. Предходните точки не засягат разпоредбите на договора, приложими в случай на неговото нарушаване.

5. Точки 1, 2 и 3 не се прилагат към разпоредбите, отнасящи се до защитата на човешката личност, които се съдържат в договори от хуманитарен характер, и особено към разпоредбите, изключващи всякаква форма на репресии по отношение на лица, ползващи се от защита според такива договори.

Член 61

Последваща невъзможност за изпълнение

1. Страната има право да се позовава на невъзможност за изпълнение на договор като основание за прекратяване на договора или за излизане от него, ако тази невъзможност е следствие на безвъзвратното изчезване или унищожаване на обекта, необходим за изпълнение на договора. Ако такава невъзможност е временна, на нея може да става позоваване само като основание за спиране действието на договора.

2. Страната няма право да се позовава на невъзможност за изпълнение като основание за прекратяване на договора, излизане от него или спиране на действието му, ако тази невъзможност е резултат на нарушаването от тази страна на задължение по договора или на друго международно задължение, поето по отношение на всяка друга страна по договора.

Член 62

Коренна промяна на обстоятелствата

1. Коренна промяна на обстоятелствата, съществували по време на сключване на даден договор, която не е била предвидена от страните, не може да бъде призната за основание за прекратяване на договора или излизане от него освен в случай, че:

a) съществуването на тези обстоятелства е представлявало съществено условие за съгласието на страните да се обвържат с договора и

b) последиците от изменението на обстоятелствата коренно преобразуват обхвата на задълженията, които предстои да бъдат изпълнени съгласно договора.

2. Коренна промяна на обстоятелствата не може да се приеме за основание за прекратяване или излизане от договор:

a) ако договорът установява граница или

b) ако коренната промяна, на която се позовава страна по договор, е резултат на нарушение от същата страна на задължение по договора или на всяко друго международно задължение, поето по отношение на всяка друга страна по договора.

3. Ако съгласно предходните точки дадена страна по договор може да се позовава на коренна промяна на обстоятелствата като основание за прекратяване или излизане от договора, тя може да се позовава на промяната и като основание за спиране на действието на договора.

Член 63

Скъсване на дипломатическите или консулските отношения

Скъсването на дипломатическите или консулските отношения между страните по договор не засяга юридическите отношения, установени между тях с договора, освен в случаите, когато съществуването на дипломатически и консулски отношения е необходимо за прилагането на договора.

Член 64

Появяване на нова императивна норма на общото международно право

(jus cogens)

Ако се появи нова императивна норма на общото международно право, всеки съществуващ договор, който не е в съответствие с тази норма, става недействителен и се прекратява.

Раздел IV

Процедура

Член 65

Процедура, която се прилага по отношение на недействителността на договор, прекратяването на договор, излизането от него или спирането на неговото действие

1. Страната, която в съответствие с разпоредбите на тази конвенция се позовава на порок в своето съгласие да се обвърже с договор или на основание за оспорване действителността на договор, за прекратяване на договор, за излизане от него или за спиране на неговото действие, трябва да уведоми другите страни за своето искане. В съобщението трябва да бъдат посочени мерките, които се предполага да бъдат взети по отношение на договора, а също така и причините за това.

2. Ако след изтичане на определен период, който с изключение на случаите, изискващи по-кратък срок, трябва да възлиза на не по-малко от три месеца от момента на получаване на съобщението, нито една от страните не изкаже възражения, страната, изпратила съобщението, има право по реда, установен от чл. 67, да предприеме предвидените от нея мерки.

3. Ако обаче някоя друга страна направи възражение, страните трябва да се стремят да постигнат уреждане на въпроса с помощта на средствата, посочени в чл. 33 от устава на Организацията на Обединените нации.

4. Нищо в предходните точки не засяга правата или задълженията на страните, произтичащи от каквито и да било действащи разпоредби, които са задължителни за страните по отношение на уреждането на спорове.

5. Без да се накърнява чл. 45, обстоятелството, че държавата не е изпратила съобщението в рамките на указания в точка 1 срок, не ѝ пречи да изпрати такова съобщение като отговор на друга страна, изискваща изпълнението на договора или заявяваща за неговото нарушаване.

Член 66

Процедура за съдебно уреждане, за арбитраж и помиряване

Ако в течение на 12 месеца след датата, когато е било формулирано възражението, не е било постигнато никакво решение в съответствие с точка 3 на чл. 65, прилага се следната процедура:

а) всяка една от страните в спор за прилагане или тълкуване на чл. 53 или 64 може да го предаде за решаване от Международния съд чрез писмено заявление, освен ако страните не се споразумеят в общо съгласие да предадат този спор на арбитраж;

б) всяка една от страните по спор за прилагане или тълкуване на всеки друг член на част V на конвенцията може да започне процедура, посочена в приложението към тази конвенция, след като се обърне със съответна молба до генералния секретар на Организацията на Обединените нации.

Член 67

Документи за обявяване на договор за недействителен, за прекратяване на

договор, за излизане от него или за спиране на неговото действие

1. Съобщението, предвидено в точка 1 на чл. 65 , трябва да се направи в писмена форма.

2. Всеки акт, имащ за цел обявяването на договора за недействителен или прекратяване на договора, излизане от него или спиране на неговото действие в съответствие с неговите разпоредби или с разпоредбите на точки 2 или 3 на чл. 65 , се оформя като документ, който се изпраща на другите страни. Ако този документ не е подписан от държавния глава, от ръководителя на правителството или от министъра на външните работи, на представителя на държавата, предаващ този документ, може да бъде предложено да представи пълномощно.

Член 68

Оттегляне на съобщенията и документите, предвидени от чл. 65 и 67

Съобщението или документът, предвиден от чл. 65 и 67, може да бъде оттеглен по всяко време преди влизането му в сила.

Раздел V

Последствия от недействителността, прекратяването или спирането на действието на договор

Член 69

Последствия от недействителността на договор

1. Договор, чиято недействителност е установена в съответствие с тази конвенция, е недействителен. Разпоредбите на недействителен договор нямат никаква юридическа сила.

2. Ако въпреки това са били извършени действия въз основа на такъв договор:

а) всяка страна има право да поиска от всяка друга страна да създаде, доколкото това е възможно, в техните взаимни отношения положението, което би съществувало, ако посочените действия не са били извършени;

б) действията, извършени добросъвестно преди позоваване на недействителността, не се смятат за незаконни само поради недействителността на договора.

3. В случаите, попадащи под действието на чл. 49 , 50 , 51 или 52, точка 2 не се прилага към страната, отговорна за извършването на измама, подкуп или принуда.

4. В случай на недействителност на съгласието на някоя държава да се обвърже с многостранен договор, посочените по-горе правила се прилагат в отношенията между тази държава и страните по договора.

Член 70

Последствия от прекратяване на договор

1. Ако договорът не предвижда друго или ако страните не са се споразумели за друго, прекратяването на договора в съответствие с неговите разпоредби или в съответствие с тази конвенция:

а) освобождава страните по договора от всякакво задължение да изпълняват договора по-нататък;

б) не влияе върху правата, задълженията и юридическото положение на страните, възникнали в резултат на изпълнението на договора преди неговото прекратяване.

2. Ако държава денонсира многостранен договор или излиза от него, точка 1 се прилага в отношенията между тази държава и всяка една от останалите страни по договора от деня на влизането в сила на денонсирането или излизането от договора.

Член 71

Последствия от недействителността на договор, противоречащ на

императивна норма на общото международно право

1. Когато договорът е недействителен в съответствие с чл. 53, страните:

а) отстраняват, доколкото това е възможно, последствията от всяко действие, извършено въз основа на разпоредба, която противоречи на императивна норма на общото международно право, и

б) привеждат своите взаимоотношения в съответствие с императивната норма на общото международно право.

2. Когато договорът става недействителен и се прекратява в съответствие с чл. 64, прекратяването на договора:

а) освобождава страните от всякакво задължение да изпълняват договора по-нататък;

б) не влияе върху правата, задълженията или юридическото положение на страните,

възникнали в резултат на изпълнението на договора преди неговото прекратяване, при условие, че тези права и задължения или такова положение могат по-нататък да се запазват само дотолкова, доколкото тяхното запазване само по себе си не противоречи на новата императивна норма на общото международно право.

Член 72

Последствия от спиране на действието на договор

1. Ако договорът не предвижда друго или ако страните не са се споразумели за друго, спирането на действието на договора в съответствие с неговите разпоредби или в съответствие с тази конвенция:

а) освобождава страните, между които действието на договора е спряно, от задължението да изпълняват договора в своите взаимоотношения по време на спирането;

б) не влияе върху правните отношения между страните, установени от договора.

2. През периода на спиране на действието на договора страните се въздържат от действия, които биха могли да попречат за възобновяване на действието на договора.

ЧАСТ VI

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 73

Случаи на правоприемство на държави, на отговорност на държава и на

започване на военни действия

Разпоредбите на тази конвенция не предрешават нито един от въпросите, които могат да възникнат по отношение на договор от правоприемство на държави, от международна отговорност на държава или от започване на военни действия между държави.

Член 74

Дипломатически и консулски отношения и сключването на договори

Скъсването или отсъствието на дипломатически или консулски отношения между две или няколко държави не пречи за сключване на договори между тези държави. Сключването на договор само по себе си не влияе върху положението в областта на дипломатическите или консулските отношения.

Член 75

Случаи на държава-агресор

Разпоредбите на тази конвенция не засягат никакви задължения по отношение на договор, които може да възникнат за държава-агресор в резултат на мерките, приети в съответствие с Устава на Организацията на Обединените нации във връзка с агресията от страна на тази държава.

ЧАСТ VII

ДЕПОЗИТАРИ, УВЕДОМЛЕНИЯ, ПОПРАВЯНЕ НА ГРЕШКИ И РЕГИСТРИРАНЕ

Член 76

Депозитари на договорите

1. Депозитарят на договора може да бъде определен от участващите в преговорите държави или в самия договор или по някакъв друг начин. Депозитар може да бъде една или няколко държави, международна организация или главното изпълнително длъжностно лице на такава организация.

2. Функциите на депозитаря на договора са международни по своя характер и при изпълнението им депозитарят е длъжен да действа безпристрастно. Фактът, че договорът не е влязъл в сила между някои от страните или че е възникнало разногласие между някои от държавите и депозитаря относно изпълнението на функциите на последния, не трябва да влияе на това негово задължение.

Член 77

Функции на депозитарите

1. Ако договорът не предвижда друго или ако договарящите държави не са се споразумели за друго, функциите на депозитаря обхващат по-специално:

a) съхраняване на оригиналния текст на договора и на предадените на депозитаря пълномощни;

b) изготвяне на заверени копия от оригиналния текст и на всякакви други текстове на договора на такива езици, които могат да бъдат предвидени в договора, а също така препращането им на страните и на държавите, имащи право да станат страни по договора;

c) получаване на подписи на договора и получаване и съхраняване на документи, уведомления и съобщения, отнасящи се до договора;

d) проучване дали подписите, документите, уведомленията или съобщенията, отнасящи се до договора, са редовни и в надлежна форма и в случай на необходимост довеждане на въпроса до сведение на съответната държава;

e) информирание на страните и държавите, имащи право да станат страни по договора, за документите, уведомленията и съобщенията, отнасящи се до договора;

f) информирание на държавите, имащи право да станат страни по договора, за датата, към която са били получени или депозираны необходимия за влизането на договора в сила брой подписи, ратификационни документи или документи за приемане, утвърждаване или присъединяване;

g) регистриране на договора в Секретариата на Организацията на Обединените нации;

h) изпълняване на функции, предвидени в други разпоредби на тази конвенция.

2. В случай на възникване на някакви разногласия между някоя от държавите и депозитаря относно изпълнението на функциите на последния депозитарят информира за този въпрос подписалите договора държави и договарящите държави или в съответните случаи - компетентния орган на съответната международна организация.

Член 78

Уведомления и съобщения

Ако договорът или тази конвенция не предвижда друго, уведомлението или съобщението, направено от която и да е държава в съответствие с тази конвенция:

a) се изпраща, ако няма депозитар, непосредствено на държавите, за които то е предназначено, или ако има депозитар - на последния;

b) се счита за направено от съответната държава само при получаването му от държавата, на която то е било изпратено, или в зависимост от случая - при получаването му от депозитаря;

c) ако то се изпраща на депозитар, се счита за получено от държавата, за която е било предназначено, само след като последната е била информирана за това от депозитаря в съответствие с буква "е" на точка 1 от чл. 77.

Член 79

Поправяне на грешки в текстовете или в заверените копия на договорите

1. Ако след установяване автентичността на текста на договор, подписалите го държави или договарящите държави констатират с общо съгласие, че в него се съдържа грешка, тази грешка, освен ако те не решат да използват други начини, се поправя чрез:

a) внасяне на съответна корекция в текста и парафиране на корекцията по необходимия начин от упълномощени представители;

b) съставяне на документ с изложение на корекцията, за която е било постигнато съгласие да бъде внесена, или чрез размяна на такива документи или

c) съставяне на поправен текст на целия договор в същия ред, в който е оформен оригиналният текст.

2. Когато се касае за договор, който се предава за съхранение на депозитар, последният уведомява подписалите договора държави и договарящите държави за грешката, а също така за предложението да бъде поправена и определя срок, в който може да бъдат направени възражения срещу това предложение. Ако до изтичане на този срок:

a) не са последвали възражения, депозитарят внася корекция в текста и парафира тази

корекция, съставя протокол за поправяне на текста и изпраща копието до страните и до държавите, имащи право да станат страни по договора;

b) е било изказано възражение, депозитарят информира за това възражение подписалите договора държави и договарящите държави.

3. Правилата, изложени в точки 1 и 2, се прилагат също и в случаите, когато е била установена автентичност на текста на два или няколко езика и се забелязва несъвпадение между различните текстове, което с общото съгласие на подписалите договора държави и договарящите държави трябва да бъде поправено.

4. Коригираният текст заменя ab initio съдържащия грешка текст, освен ако подписалите договора държави и договарящите държави не вземат друго решение.

5. Коригирането на текста на регистриран договор се довежда до сведението на Секретариата на Организацията на Обединените нации.

6. Ако бъде открита грешка в заверено копие на договор, депозитарят съставя протокол, съдържащ корекцията, и изпраща копие от него до подписалите договора държави и до договарящите държави.

Член 80

Регистриране и публикуване на договорите

1. Договорите след влизането им в сила се изпращат в Секретариата на Организацията на Обединените нации за регистриране или за класиране и вписване в списъка в зависимост от случая, както и за публикуване.

2. Назначаването на депозитаря го упълномощава да извършва посочените в предходната точка действия.

ЧАСТ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 81

Подписване

Тази конвенция е открита за подписване от всички държави - членки на Организацията на Обединените нации или на някоя от специализираните организации или на Международната агенция за атомна енергия, както и от страните по Статута на Международния съд, а също така от всички други държави, поканени от Общото събрание на Организацията на Обединените нации да станат страни по тази конвенция, както следва: до 30 ноември 1969 г. - във Федералното министерство на външните работи на Република Австрия, а след тази дата - до 30 април 1970 г. - в седалището на Организацията на Обединените нации в Ню Йорк.

Член 82

Ратификация

Тази конвенция подлежи на ратифициране. Ратификационните документи се предават за съхранение на Генералния секретар на Организацията на Обединените нации.

Член 83

Присъединяване

Към тази конвенция може да се присъедини всяка държава, която влиза в една от категориите, посочени в чл. 81 .

Документите за присъединяване се предават за съхранение на генералния секретар на Организацията на Обединените нации.

Член 84

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила на тридесетия ден от датата на предаване за съхранение на тридесет и петия ратификационен документ или документ за присъединяване.

2. За всяка една държава, ратифицирала конвенцията или присъединила се към нея след предаване за съхранение на тридесет и петия ратификационен документ или документ за присъединяване, конвенцията влиза в сила на тридесетия ден след предаването за съхранение от тази държава на нейния ратификационен документ или документ за присъединяване.

Член 85

Автентични текстове

Оригиналът на тази конвенция, английският, испанският, китайският, руският и френският текст на която са еднакво автентични, се предава за съхранение на генералния секретар на Организацията на Обединените нации. В уверение на което долуподписалите се пълномощни представители, надлежно упълномощени от своите правителства, подписаха тази конвенция.

Съставена във Виена на 23 май 1969 г.

Приложение

1. Генералният секретар на Организацията на Обединените нации изготвя и води списък на помирители, съставен от квалифицирани юристи. За тази цел всяка държава - членка на ООН или страна по тази конвенция, се поканва да назначи двама помирители и имената на назначените по този начин лица съставляват посочения списък. Помирителите, включително и тези от тях, назначени за попълване на открито се случайно вакантно място, се назначават за срок от 5 години и този срок може да бъде подновен. Помирител, чийто срок изтича, ще продължава да изпълнява всякакви функции, за осъществяването на

които той е бил избран в съответствие с разпоредбите на следващата точка.

2. Когато до генералният секретар се отправи молба в съответствие с разпоредбите на чл. 66 , той предава спора за разглеждане на помирителна комисия, образувана по следния начин:

Държавата или държавите, явяваща се или явяващи се едната страна в спора, назначават:

а) един помирител, гражданин на тази държава или на една от тези държави, избран измежду лицата, включени в посочения в точка 1 списък, или извън тях или

б) един помирител, който не е гражданин на тази държава или на една от тези държави, избран измежду включените в посочения списък лица.

Държавата или държавите, явяваща се или явяващи се другата страна в спора, назначават двама помирители по същия начин. Четиримата помирители, избирани от страните, трябва да бъдат назначени в течение на шестдесет дни от датата, когато генералният секретар получи съответната молба.

Тези четирима помирители в течение на шестдесет дни след датата на назначаване на последния от тях назначават пети помирител, избран измежду включените в списъка лица, който трябва да бъде председател.

Ако председателят или някой от другите помирители не бъдат назначени в предвидения по-горе за назначението им срок, те се назначават от генералния секретар в течение на шестдесет дни от датата на изтичането на съответния срок. Генералният секретар може да назначи за председател било някое от лицата, вписани в списъка, било някой от членовете на Комисията по международно право. Всеки един от сроковете, в течение на които трябва да бъдат извършени назначенията, може да бъде продължен по споразумение между страните по спора.

Всяко едно вакантно място трябва да бъде попълнено по начина, който е бил посочен и за първоначалното назначаване.

3. Помирителната комисия сама определя своята процедура. Комисията може със съгласието на страните в спора да покани всяка страна по договора да ѝ представи своето мнение устно или писмено. Комисията приема решения и прави препоръки с мнозинството от гласовете на своите петима членове.

4. Комисията може да обърне вниманието на страните в спора на всякакви мерки, облекчаващи взаимноприемливото разрешаване на спора.

5. Комисията изслушва страните, разглежда претенциите и възраженията и прави предложения на страните с оглед на постигането на взаимноприемливо разрешаване на спора.

6. Комисията трябва да представи своя доклад в течение на дванадесет месеца от датата на нейното образуване. Този доклад се изпраща на генералния секретар и се предава на страните в спора. Докладът на комисията включително всякакви съдържащи се в него изводи относно фактите и въпросите на правото, не е задължителен за страните и представлява само препоръка, предложена за разглеждане от страните с цел да се облекчи взаимноприемливото разрешаване на спора.

7. Генералният секретар предоставя на комисията помощ и средства за обслужване, от които тя може да се нуждае. Разходите на комисията се покриват от Организацията на Обединените нации.

Съгласно Указ 503 на Държавния съвет на Народна република България от 12.02.1987 г. (ДВ, бр. 14 от 1987 г.) Конвенцията за правото на договорите от 1969 г. се ратифицира при следните условия от българска страна:

а) резерва по чл. 66, буква "а" :

"Народна република България не се счита обвързана с разпоредбата на чл. 66, буква "а" , съгласно която всяка от страните по спор за прилагане или тълкуване на чл. 53 или 64 може да го предаде с писмена молба за решаване от Международния съд, ако страните не се споразумеят по общо съгласие да предадат този спор на арбитраж. Правителството на Народна република България заявява, че за предаване на такъв спор за решаване от Международния съд е необходимо предварително съгласие на всяка една от страните по спора";

Резервата е оттеглена съгласно точка 22 на Закона за оттегляне на резерви и декларации по международни конвенции относно задължителната юрисдикция на Международния съд и Международния арбитраж (ДВ, бр. 8 от 1994 г.).

б) декларация по чл. 81 и 83 :

"Народна република България смята за нужно да подчертае, че чл. 81 и 83 от конвенцията, като изключват известен брой държави от възможността да участват в нея, имат неоправдано ограничителен характер. Тези разпоредби са несъвместими с естеството на конвенцията, която има универсален характер и трябва да бъде открита за присъединяване на всички държави."